

KVALITETSDEKLARATION

Nystartade företag, kvartal

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Nystartade företag

Produktkod

NV1304

Referenstid

Kvartal 3 2023

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
Publicerat enligt plan.	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att uppskatta nyföretagandets omfattning inom olika verksamheter och i olika delar av landet, som en del i att beskriva näringslivets utveckling i Sverige.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Nya företag är viktiga för den samhällsekonomiska utvecklingen och information om nyföretagandets omfattning är viktig för den ekonomiska politiken. Det finns därmed ett behov av statistik av hög kvalitet som beskriver mängden nya företag ur olika aspekter, såsom bransch- och geografisk tillhörighet.

Statistik gällande nystartade företag används bland annat av myndigheter, organisationer och media.

Besläktade data är nyregistreringar av företag enligt Bolagsverket (BV) och nyaktiveringar av företag enligt Företagsregistret hos Statistiska centralbyrån (SCB).

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller antalet genuint nystartade företag i Sverige kvartalsvis, uppdelat efter län, kommun, bransch och juridisk form. Dessutom redovisas procentuell förändring jämfört med föregående år samt indikatorerna förnyelsetal och etableringsfrekvens enligt definitioner i kapitel 1.2.3.

1.2.1 Objekt och population

Statistikens målpopulation är genuint nystartade företag i Sverige under referenstiden. Med genuint nystartade företag menas företag som är helt nybildade eller har återupptagits efter att ha varit vilande i minst två år. Statistiken ska inte innehålla företag som registrerats som nybildade på grund av ägarskiftet, ändring av juridisk form eller annan ombildning av ett existerande företag. I målpopulationen ingår även enskilda näringsidkare utan namnskyddad firmabeteckning. Statistiken tas fram genom bearbetning av företagsregistret vid Statistiska centralbyrån (SCB).

Vidare syftar statistiken till att beskriva näringslivets utveckling, varför endast näringsverksamheter ingår i målpopulationen. Därför exkluderas branscher som inte bedöms bedriva näringsverksamhet. Dit hör samtliga branscher under avdelning "O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring" samt branscherna "01500 Blandat jordbruk", "02101 Skogsförvaltning", "35110 Generering av elektricitet" och "35140 Handel med elektricitet". De senare täcker privatpersoner som äger skog eller har installerade solceller, men som huvudsakligen inte äger dessa i syfte att bedriva näringsverksamhet.

1.2.2 Variabler

Följande variabler ingår i undersökningen:

- *Antal nystartade företag*, definierat enligt beskrivningen i 1.2.1,
- *Bransch*, gruppering baserat på en tvåsiffrig indelning enligt SNI2007,
- *Län*,
- *Kommun*,
- *Juridisk form*,
- *Antal sysselsatta*.

Samtliga variabler tas fram genom bearbetning av SCB:s företagsregister.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken över nystartade företag redovisas med antal, procentuell förändring jämfört med motsvarande referenstid föregående år samt indikatorerna förnyelsetal och etableringsfrekvens. *Förnyelsetal* definieras som antalet nystartade företag per 100 befintliga företag föregående år. Antalet befintliga företag baseras på Företagsdatabasen hos SCB. *Etableringsfrekvens* definieras som antalet nystartade företag per 1 000 invånare i arbetsför ålder (16 – 64 år) föregående år. Befolkningsmängden hämtas från SCB:s folkmängdsstatistik.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som används i statistiken är län, kommun, bransch och juridisk form (aktiebolag, enskild näringsidkare, handels- och kommanditbolag mm.). Statistiken redovisas även i skärningarna bransch och län, bransch och juridisk form samt län och juridisk form.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser skattningar för tredje kvartalet 2023.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen Nystartade företag är registerbaserad och utgår från uppgifter i SCB:s företagsregister. Uppgifterna som används för att framställa statistiken baseras på administrativa uppgifter om nyregistrerade företag. Generellt finns det flera fördelar med att producera statistik baserat på administrativa data. För en liten kostnad kan statistik tas fram utan att belasta företagen med ytterligare uppgiftslämnarbörda. I undersökningen Nystartade företag kan även statistiken publiceras tidigare då de administrativa uppgifterna har hög aktualitet. Nackdelen med att använda administrativa data för statistiska ändamål är att det kan skilja i definitioner mellan administrativa

variabler och undersökningens målvariabler, det kan finnas täckningsproblematik statistikproducenten saknar kontroll över datainsamlingsprocessen.

Bedömningen är att de kvartalsvisa skattningarna av antalet nystartade företag har en icke försumbar osäkerhet. Skattningar för utvecklingstal mellan kvartal kan vara behäftade med ännu större osäkerhet. Den stora osäkerheten i skattningarna beror på att det saknas information om vilket kvartal företaget startade. I statistikens framställning förs företaget till det kvartal som den har fått som starttidpunkt i företagsregistret. Det uppstår en periodiseringsproblematik mellan kvartal varför skattningarna bedöms vara mindre osäkra för årsstatistik.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan i den registerbaserade undersökningen är ramtäckningen över nystartade företag för ett givet kvartal. Klassificeringsfel av bransch kan förekomma på mikronivå men osäkerheten på tvåsiffer-SNI i statistiken bedöms vara liten.

2.2.1 Urval

Undersökningen är registerbaserad, därav finns ingen urvalsosäkerhet i skattningarna.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för att framställa statistik över nystartade företag för ett givet kvartal utgår från företagsregistret på SCB. I ramen för ett kvartal ingår samtliga nyregistrerade företag som har visat spår av aktivitet genom registrering av antingen arbetsgivaravgift, moms eller F-skatt. Uppgifterna kommer från de veckovisa leveranserna från Skatteverket.

Det förekommer ramproblematik i undersökningen i både tid och rum. Dels finns periodiseringsproblemet vilket beror på att det saknas uppgifter om vilket kvartal som företaget faktiskt startade i. Dels förekommer övertäckning i form av att samtliga nyregistrerade företag inte är genuint nystartade verksamheter.

Enligt tidigare enkätundersökningar är knappt 20 procent av samtliga nyregistrerade företag (efter avgränsningar på sektor, bransch, juridisk form mm.) i ramen inte genuint nystartade verksamheter. Främst utgörs dessa av övertagen verksamhet och rena ändringar av juridisk form, i mindre utsträckning av att företagen utgör moder-/dotterbolag till annat företag samt att verksamheten aldrig startades. I framställningen av statistiken görs bearbetningar av ramen för att rensa för övertäckningen. En matchningsprocedur, som används i den EU-reglerade undersökningen Business Demography, används för att identifiera övertagen verksamhet och ändringar av juridisk form. Drygt 10 procent av företagen rensas från ramen i detta steg.

Vad gäller periodiseringsproblemet så har tidigare enkätundersökningar visat att cirka 60% av företagen inte startas i det kvartal som den starttidpunkt (startkvartal) den får i företagsregistret. Det beror på att företag startar i andra kvartal än vid den tidpunkt de väljer att registrera företag till Skatteverket, men även på att det sker en fördröjning mellan registreringstidpunkten och till dess att företaget får en starttidpunkt i företagsregistret. Företag kan starta i kvartal både tidigare och senare än vad starttidpunkten anger varför felet till viss del tar ut varandra i statistiken. Vissa justeringar görs även i hanteringen av de administrativa uppgifterna i framställningen av statistiken på SCB för att reducera periodiseringsfelet.

Utöver den ovan nämnda ramproblematik bedöms ramtäckningen i förhållande till undersökningens målpopulation vara god. Till exempel ingår även enskilda näringsidkare utan namnskyddat firmanamn i ramen. Undertäckningen av nyregistrerade företag i företagsregistret bedöms vara liten.

Det bör påpekas att den senaste direktinsamlingen av uppgifter genomfördes 2012 varför de angivna kvalitetsindikatorerna angående ramtäckningen kan ha förändrats tills nu.

2.2.3 Mätning

Ingen direktinsamling av uppgifter genomförs i undersökningen. Registrering av ett nytt företag görs via e-tjänsten verksam.se och uppgifter om det nya företaget lämnas i ett formulär av företagaren själv. Registrering av arbetsgivaravgift, moms eller F-skatt görs även det till Skatteverket. SCB får sedan tillgång till de administrativa uppgifterna om företaget från Skatteverket. Vanligtvis uppdateras SCB:s företagsregister med uppgifter om nyregistreringar via veckovisa leveranser från Skatteverket.

Som tidigare har beskrivits om de administrativa källorna så saknas uppgiften om vilket kvartal som företaget faktiskt startar i. Andra administrativa uppgifter som är av något bristfällig kvalitet är företagens belägenhetsadress och i viss utsträckning även företagens bransch. Däremot bör uppgiften om företagens regionala hemvist vara god.

2.2.4 Bortfall

Det förekommer inget känt objektsbortfall i de administrativa uppgifterna. Partiellt bortfall för variabeln bransch (SNI-kod) förekommer för en mindre andel företag (cirka 1 procent) i ramen. Företag som saknar bransch redovisas i en egen kategori i de publicerade tabellerna.

2.2.5 Bearbetning

I framställningen av statistiken i Nystartade företag sker i en ganska omfattande bearbetning av företagsregistret hos SCB. Framställningen följer den metod som används i den EU-reglerade undersökningen Business Demography för att ta fram genuint födda företag "real births" från företagsregistret. Det innebär bland annat att undersökningen använder den statistiska enheten företagsenheten och inte den juridiska enheten som användes i undersökningen fram till 2012.

I bearbetningarna säkerställs att det alltid ska ingå 13 veckovisa leveranser från Skatteverket för att skapa ramen för ett kvartal. Det medför att företagets starttidpunkter inte alltid är inom den första och den sista dagen i ett referenskvartal. I bearbetningarna ingår även en matchningsprocedur för att rensa ramen från övertagen verksamhet och rena ändringar av juridisk form. Matchningsproceduren använder bland annat belägenhetsadress för att matcha mot äldre företagsbestånd. Eftersom uppgiften om belägenhetsadress är något bristfällig i företagsregistret blir matchningsproceduren inte fullt ut effektiv.

Matchningarna kompletteras med manuella kontroller av företag med fler än 10 sysselsatta.

Den statistiska enheten företagsenheten som nämndes tidigare i detta avsnitt kräver en särskild beskrivning. Företagsenheten ingår som en av fem enheter i företagsregistret

och är den enhet som används i framställningen av nystartade statistiken. Fram till och med 2022 har företagsenhet och den juridiska enheten i princip varit densamma. Under hösten 2022 har stora förändringar i konstruktionen av företagsenheten skett i företagsregistret. Antalet företagsenheter som består av fler än en juridisk enhet har ökat från cirka 30 till 50 000 enheter. Detta främst i syfte att försöka få bort företagsinterna transaktioner av makroekonomiska variabler inom den ekonomiska statistiken. Hur denna förändring av företagsenheten kommer att påverka undersökningen Nystartade företag är i dagsläget svårt att bedöma eftersom processen för att skapa och underhålla företagsenheten i företagsregistret är så pass komplicerad. De nyregistrerade företagen som levereras från Skatteverket och som uppdateras i företagsregistret bör dock inte initialt påverkas av förändringen. Däremot kan det inte uteslutas att framställningen av statistiken kommer att påverkas eftersom det löpande sker förändringar i konstruktionen av företagsenheten. Särskilt viktigt blir det hur företagsregistret kan hantera överlevnad av företagsenheten i den löpande driften. I dagsläget är det således oklart i vilket utsträckning undersökningen Nystartade företag påverkas av den stora förändringen i företagsregistret.

2.2.6 Modellantaganden

Inga explicita modellantaganden görs i framställningen av statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Publikationen innehåller ingen regelbundet återkommande preliminär statistik. Revideringar har i tidigare publikationer endast skett undantagsvis.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras drygt tre månader efter att referenstiden löpt ut.

3.2 Frekvens

Statistiken framställs och publiceras kvartalsvis.

Företagsregistret, som statistiken baseras på, uppdateras löpande under året.

3.3 Punktlighet

Publicerat enligt plan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken om nystartade företag publiceras på av Tillväxtanalys på www.tillvaxtanalys.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Det datamaterial som ligger till grund för statistiken finns hos Tillväxtanalys. Hos Tillväxtanalys finns möjlighet att få tillgång till statistik efter företagsstorlek, baserat på antal sysselsatta, samt efter andra branschindelningar än de redovisade. Branschindelning kan göras ned till femsiffrig nivå enligt SNI2007.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras på Tillväxtanalys webbplats. Huvuddragen åskådliggörs med figurer och beskrivande text medan den kompletta statistiken presenteras i tabellbilagor samt i Tillväxtanalys statistikdatabas.

4.4 Dokumentation

Den huvudsakliga källan till dokumentation är kvalitetsdeklarationen. En sammanfattning av de centrala delarna publiceras även i årsrapporten Nystartade företag under rubriken Fakta om statistiken.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Fram till och med 2006 genomfördes Nystartade företag som en reguljär urvalsundersökning på årsbasis. Från och med 2007 genomfördes Nystartade företag på kvartalsbasis och med en kraftigt ökad urvalsstorlek där huvudvariablerna samlades in. Detta kompletterades med ett fas2-urval på årsbasis där enkäten innehöll "mjuka" kvalitativa variabler. Statistik gällande antal nya företag har framställts enligt beskriven metod ovan sedan 2011. Från och med 2013 har undersökningen genomförts helt registerbaserat. Definitionen av nystartat företag har varit oförändrad över tid.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan branschgrupper respektive mellan län inom ett kvartal bör inte påverkas av samma osäkerhet från täckningsproblematiken som skattningen av totala antalet nystartade företag. Jämförbarheten mellan grupper inom ett kvartal eller år bedöms därför vara god.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det finns flera undersökningar som tar fram statistik över nystartade eller nyregistrerade företag. EU-reglerade undersökningar inom EBS2021 (European Business Statistics Manual) är den ekonomiska indikatorn Registreringar som kvartalsvis mäter antalet nyregistrerade juridiska enheter i företagsregistret samt Business Demography (BD) som mäter företagets demografi på årsbasis. I Sverige tar även Bolagsverket fram kvartalsstatistik över nyregistrerade bolag och enskilda näringsidkare med namnskyddat firmanamn.

I BD ingår bland annat att ta fram genuint födda företag. Metoden för att ta fram genuint nystartade företag i undersökningen nystartade företag och genuint födda företag i undersökningen BD är densamma varför statistiken bör överensstämma bra. Däremot finns det betydande skillnader mellan nystartade företag och statistiken över nyregistreringar varför dessa undersökningars skattningar inte kan förväntas överensstämma.

Nystartade företag framställs från företagsregistret. Därför bör sammanvändbarheten mellan Nystartade företag och företagsbeståndet i företagsregistret vara god, till exempel för att beräkna förnyelsetal inom olika grupper.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Förnyelsetalet (antal nystartade företag per 100 befintliga företag) i riket skiljer sig mellan redovisningen efter län och efter bransch, eftersom populationen av befintliga företag skiljer sig mellan grupperna. Det beror på att företag i vissa branschposter inte ingår i den branschgruppering som används eftersom de inte ingår i målpopulationen. Dessa företag kan inte exkluderas ur befintliga företag på länsnivå eftersom sådan statistik inte finns tillgänglig. I övrigt är resultaten samstämmiga. I historisk statistik med urval som underlag förekommer differenser mellan olika delsummor på grund av avrundning.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell statistik inom ämnesområdet Näringsverksamhet enligt bilaga till förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Förordningen anger att Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) är ansvarig för statistikområdet Nystartade företag. Enligt förordningen är Tillväxtanalys även ansvarig för statistikområdena Internationella företag samt Konkurser och offentliga ackord.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § i offentlighets och sekretesslagen (SFS 2009:400).

C Bevarande och gallring

Allt statistiskt primärmaterial sparas hos Tillväxtanalys och en gallringsutredning planeras.

D Uppgiftsskyldighet

Ingen uppgiftsskyldighet gäller i denna undersökning eftersom den är registerbaserad.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken omfattas inte av någon EU-reglering och ingår inte heller i internationell rapportering.

F Historik

Statistik över nystartade företag togs fram första gången 1994 och framställdes då genom urvalsbaserade enkätundersökningar. Sedan 2007 har enkätundersökningen gradvis ersatts av registerbaserad statistik enligt beskrivningen i avsnitt 5.1.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Tillväxtanalys
Kontaktinformation	Kontaktperson: Hanna Skystedt Adress: Studentplan 3, 831 40 Östersund
E-post	hanna.skystedt@tillvaxtanalys.se
Telefon	010-447 44 01